

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS

Radanrakentajantie 5

00520 HELSINKI

Puhelin 029 56 42000

Faksi 029 56 42079

Sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

LAUSUNTO

18.5.2016

H 00156/16

Oikeusministeriölle

Viite: Lausuntopyyntö 11.4.2016, 24/41/2015

Asia: Lausuntopyyntö nimilain uudistamistarpeita koskevasta arviomuistiosta

Helsingin hallinto-oikeus toteaa, että muutoksenhakuviranomaisena hallinto-oikeudella ei ole paljoakaan lausuttavaa tässä lain valmistelun muistiovaiheessa. Muistiossa esitetyt arviot nimikäytäntöjä ja menettelyjä koskevista uudistamistarpeista vaikuttavat perustelluilta.

Yleisesti voidaan todeta, että hallinto-oikeuteen saapuu vuosittain nimivalituksia erittäin vähän. 2000 -luvulla valituksia on saapunut ja ratkaistu vuosittain alle kymmenen. Vuodesta 2010 alkaen on saapunut vain yksi tai kaksi nimivalitusta vuodessa. Sukunimivalituksia ei ole saapunut lainkaan lähes kymmenen vuoteen. Valitusten vähäinen määrä myös etunimiasioissa tukee sitä muistiossa esitettyä näkemystä, että nimiviranomaisten tulkintakäytäntö on etunimien osalta salliva.

Muistiossa on esitetty etunimen hyväksyttävyyteen liittyviä ehdottomia esteitä täydennettäväksi *lapsen edulla*. Hallinto-oikeus toteaa, että nykyiset nimen sopimattomuuteen ja ilmeiseen haittaan liittyvät edellytykset ovat antaneet lastenkin nimien kohdalla hyvät edellytykset arvioida nimen sopivuutta lapsen edun kannalta. Jatkovalmistelussa olisi syytä tuoda esiin, mitä lapsen edulla nimiasioissa erityisesti tarkoitetaan, kun sopimattomuus ja ilmeinen haitta on myös tarkoitus säilyttää esteluettelossa. Lapsen etu on määritelmänä väljä, mikä saattaa aiheuttaa tulkintaeroja maistraattien ja muiden viranomaisten päätöksenteossa. Asiaa olisi hyvä avata esimerkiksi lakia koskevassa hallituksen esityksessä.

Hallinto-oikeus kannattaa nimilautakunnan aseman säilyttämistä ohjaavana asiantuntijaelimenä. Maistraattien toimivallan laajentaminen on kuitenkin kannatettavaa ei tulkinnanvaraisissa asioissa, joissa ei niinkään tarvita nimilautakunnan erityisasiantuntemusta. Nimilautakunnan tulkinnoilla on yhdenmukai-

suutta ohjaava vaikutus, mikä saattaa vaikuttaa myös valitusmääriin. Näköpiirissä oleva nimihakemusten määrän kasvu ja erityisesti kansainvälisten nimihakemusten käsittely tulee joka tapauksessa lisäämään valituksia hallinto-oikeuksiin.

Hallinto-oikeuden ylituomari

Liisa Heikkilä

Hallinto-oikeustuomari

Anja Sahla